

USTAWA

z dnia _____

o zakazie zagranicznego finansowania organizacji pozarządowych

Art. 1

- 1. Zakazuje się zagranicznego finansowania organizacji pozarządowych.**
- Organizacje pozarządowe należy rozumieć zgodnie z art. 3 ust. 2 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i wolontariacie (Dz.U. 2016 poz. 1817 z późn. zm.).
- Przez zagraniczne finansowanie należy rozumieć osiągnięcie jakiejkolwiek korzyści majątkowej, w szczególności otrzymywanie środków pieniężnych, pod jakimkolwiek tytułem prawnym, od jakiegokolwiek podmiotu zagranicznego, w tym zagranicznej osoby fizycznej, prawnej lub jednostki organizacyjnej.
- Zagranicznym finansowaniem nie jest otrzymywanie korzyści majątkowej od osoby fizycznej posiadającej polskie obywatelstwo, również w wypadku zamieszkiwania przez tę osobę poza terytorium RP.
- Dozwolone jest zagraniczne finansowanie organizacji pozarządowych dokonywane na podstawie umów międzynarodowych, których stroną jest Rzeczpospolita Polska.

Art. 2

- Korzyści majątkowe otrzymane przez organizację pozarządową z naruszeniem art. 1 podlegają przepadkowi na rzecz Skarbu Państwa.
- Przepis ust. 1 nie dotyczy korzyści majątkowych, które organizacja pozarządowa zwróciła w terminie 30 dni od dnia przekazania korzyści.
- Jeżeli korzyść majątkowa została zużyta, utracona lub nie może podlegać przepadkowi ze względu na swój charakter lub z innych przyczyn, przepadkowi podlega jej równowartość.
- O przepadku korzyści majątkowej lub jej równowartości orzeka naczelnik urzędu skarbowego właściwego dla siedziby organizacji pozarządowej.

Art. 3

- Organizacja pozarządowa, która nie zwróciła korzyści majątkowej w terminie określonym w art. 2 ust. 2, jest zobowiązana do zawiadomienia urzędu skarbowego właściwego dla jej siedziby o osiągnięciu korzyści majątkowej z naruszeniem zakazu zagranicznego finansowania organizacji pozarządowych w terminie 14 dni od upływu terminu, określonego w art. 2 ust. 2.

2. Zawiadomienie może zostać złożone również przez każdego członka organu organizacji pozarządowej lub osobę obowiązana do zajmowania się sprawami majątkowymi organizacji pozarządowej.

Art. 4

1. Kto, będąc członkiem organu organizacji pozarządowej lub będąc obowiązany do zajmowania się sprawami majątkowymi organizacji pozarządowej, dopuszcza do naruszenia przez organizację pozarządową zakazu ustanowionego w art. 1 - podlega karze grzywny, ograniczenia wolności lub pozbawienia wolności do lat 2.
2. Przepisu ust. 1 nie stosuje się, jeżeli korzyść majątkowa została zwrócona w terminie określonym w art. 2 ust. 2.
3. Przepisu ust. 1 nie stosuje się, jeżeli zostało terminowo złożone zawiadomienie, o którym mowa w art. 3 ust. 1.

Art. 5

Ustawa wchodzi w życie po upływie 6 miesięcy od dnia ogłoszenia.

UZASADNIENIE

Zaproponowana ustawa ma na celu wyeliminowanie luki prawnej, polegającej na braku uregulowania kwestii zagranicznego wpływu na polskie życie społeczne i polityczne poprzez finansowanie organizacji pozarządowych.

Kontekstem proponowanych regulacji są następujące okoliczności:

1. Rosnąca zewnętrzna presja polityczna wywierana na polskie społeczeństwo przez zagraniczne lub finansowane z zagranicy organizacje pozarządowe, mająca na celu powstrzymanie reform ustrojowych i przemian kulturowych zgodnych z oczekiwaniami narodu, do którego zgodnie z Konstytucją należy władza zwierzchnia w państwie.
2. Rosnąca zagraniczna presja ideologiczna na odstąpienie od ochrony wartości konstytucyjnych, jakimi są w Polsce prawda i dobro, sprawiedliwość, niepodległość, dziedzictwo narodowe, rodzina i małżeństwo jako związek kobiety i mężczyzny. Presja ta wywierana jest m.in. poprzez zewnętrzne finansowanie organizacji pozarządowych negujących ww. wartości konstytucyjne i sens suwerennego bytu państwa polskiego.
3. Zaangażowanie finansowanych z zagranicy organizacji pozarządowych w protesty antyrządowe oraz popularyzację ekstremizmu politycznego, wyrażającego się w postulatach

celowej destabilizacji państwa poprzez tzw. „majdan”, mający prowadzić do obalenia demokratycznie wyłonionego rządu.

4. Wytworzona w III RP nierównowaga w polskim życiu zbiorowym, polegająca na realnym uprzywilejowaniu centrum i lewej strony sceny politycznej i metapolitycznej, wynikającym z obfitego i wieloletniego zagranicznego finansowania środowisk i poglądów faworyzowanych przez donatorów, zainteresowanych manipulowaniem polskim życiem społecznym.
5. Ogromny kontrast w zakresie możliwości finansowych pomiędzy wyłącznie polskimi organizacjami społecznymi, finansowanymi z darowizn polskich obywateli i ze skromnych środków podatnika, a zagranicznymi organizacjami takimi jak np. obecne w Polsce niemieckie państwowe fundacje polityczne czy organizacje pozarządowe utrzymywane dzięki finansowaniu Open Society Foundations George'a Sorosa.
6. Brak narzędzi prawnych do przeciwdziałania propagandowym i destabilizującym działaniom legalnie finansowanym ze wschodu i realizowanym poprzez organizacje pozarządowe.
7. Brak transparentności międzynarodowych przepływów finansowych w sektorze pozarządowym i brak realnego nadzoru odpowiedzialnych ministerstw nad działalnością organizacji pozarządowych pozostających obecnie w czysto teoretycznym nadzorze.

Jest swoistym paradoksem, że w aktualnym stanie prawnym specjalnymi ustawami chroniona jest transparentność procesu stanowienia prawa (Ustawa o działalności lobbingsowej w procesie stanowienia prawa) czy autonomia demokratycznego procesu wyborczego (Kodeks wyborczy) oraz działania partii (Ustawa o partiach politycznych), a pozbawione jakichkolwiek zabezpieczeń od zewnętrznych i niejawnych wpływów jest samo życie publiczne, mające współcześnie charakter rywalizacji ideologicznej i społecznej pomiędzy środowiskami działającymi przede wszystkim w formie organizacji pozarządowych, przekształcającymi się na czas wyborów w komitety wyborcze i niekiedy równoległe działającymi w formie partii politycznych.

Granica pomiędzy życiem politycznym i społecznym jest obecnie płynna, dlatego nie zabezpieczając od zewnętrznych wpływów życia społecznego, otwieramy na nie zarazem życie polityczne. Obecne w polskim prawie zakazy zagranicznego finansowania partii politycznych i komitetów wyborczych, czy też obecne w debacie rozwiązania planowane dla repolonizacji mediów i ochrony narodowej autonomii polskiej debaty publicznej, nie będą w stanie spełnić swojej funkcji jeśli nie będą szły w parze z zakazem niekontrolowanego zagranicznego finansowania organizacji obywatelskich i twardą ochroną narodowej autonomii całości polskiego życia zbiorowego.

Warto również odnotować, że obecny w polskim Kodeksie karnym art. 130, dotyczący szpiegostwa, pozostaje częściowo martwy, ponieważ cały szereg zadań wywiadowczych można obecnie zupełnie legalnie prowadzić i finansować z zagranicy pod postacią organizacji

pozarządowych. Można postawić pytanie o to po co właściwie jakkolwiek agent wpływu miałby uciekać się do nielegalnych form działania, skoro państwo polskie pozwala by dowolne zadania ideowe i polityczne za obce pieniądze na jego terytorium realizować całkowicie legalnie? Aby przekonać się, że nie jest to argument czysto teoretyczny wystarczy przyrzeć się głośnej sprawie przebywającego od roku w areszcie byłego posła Mateusza Piskorskiego.

Proponowane w niniejszym projekcie przepisy regulujące kwestię zagranicznego finansowania organizacji pozarządowych są zgodne z polską Konstytucją. Mają one na celu realizację jej 2. artykułu, a więc realizację normy, iż Rzeczpospolita Polska jest demokratycznym państwem prawnym, urzeczywistniającym zasady sprawiedliwości społecznej. Zarówno wymogi demokracji jak i sprawiedliwości społecznej domagają się starannej troski o standardy debaty publicznej i życia społecznego, które muszą się toczyć w sposób wolny, a więc niezależny od zewnętrznych wpływów, prób manipulacji, presji finansowej i innych form jawnego i niejawnego nacisku.

Przepisy projektu służą uzupełnieniu ustaw czyniących zadość normie z art. 12. Konstytucji, która gwarantuje wolność tworzenia i działania stowarzyszeń, ruchów obywatelskich, innych dobrowolnych zrzeszeń oraz fundacji. Mają one bezpośrednie umocowanie w art. 31. Konstytucji, który to dopuszcza ustawowe ograniczenia w zakresie korzystania z konstytucyjnych wolności, gdy są one konieczne w demokratycznym państwie dla jego bezpieczeństwa lub porządku publicznego.

Ustrojodawca w art. 31 Konstytucji podkreślił, że ograniczenia takie nie mogą naruszać istoty konstytucyjnych wolności i praw, dlatego należy podkreślić wyraźnie, że niniejszy projekt ustawy nie ingeruje w wolność zrzeszania się, nie ogranicza jej ani też nie ogranicza zakresu działania organizacji pozarządowych, a jedynie ustanawia niezbędne dla bezpieczeństwa państwa wymogi dotyczące źródeł ich finansowania, na wzór analogicznych rozwiązań obecnych już w polskim porządku prawnym, których konstytucyjności nigdy nie podważano.

Należy także zauważyć, że proponowany projekt nie eliminuje całkowicie możliwości finansowania organizacji pozarządowych z zagranicy, a jedynie eliminuje możliwość ich niejawnego i niekontrolowanego finansowania. Projekt ustawy zawiera bowiem wyłączenie zakazu dla finansowania na podstawie umów międzynarodowych, co może dotyczyć zarówno pojedynczych organizacji jak i całych międzynarodowych programów grantowych czy programów współpracy, również tych już obecnie trwających. Ich dopuszczenie, poprzez zawarcie niezbędnej umowy międzynarodowej, w myśl proponowanego rozwiązania będzie jednak zależne od państwa polskiego. Tym samym decyzje takie zostaną poddane demokratycznej kontroli i będą zależne od pozytywnego nastawienia gospodarzy, którzy będą mieć prawo powstrzymać napływ niechcianych środków finansowych, ale też dopuścić te służące autentycznemu dobru wspólnemu obywateli.

Projekt nie jest sprzeczny z prawem UE i nie rodzi skutków dla budżetu państwa.